Быел Б?ек Ватан сугышында ?и??г? 70 ел тулуны билгел?? “Беркем д?, берни д? онытылмый” лозунгы астында ?т?ч?к.

Б?ек Ватан сугышында ?и??г? 70 ел тула. Сугыш... Бу с?зне ишетк?ч т? тетр?неп куясы?. Еллар узган саен й?р?к яралары сызлавы кимерг? тиеш кебек т?. ?мма юк шул. Атна-к?н вакыйгалары сугыш турында хатир?л?рне я?артып тора. Б?ек Ватан сугышы елларында якыннарыбыз турындагы табылган кечкен? ген? м?гъл?мат та тормышыбызда ел вакыйгасына ?йл?н?. Мен? мин, Каримова Мехрибон, ?зем Л?мбер? районы Пензятка авылында тумасам да, берникад?р вакыт инде биред? яшим, Пензятка урта м?кт?бенд? белем алам; бу авыл ми?а якын ??м ?з булып ?лгерде. Шу?а бу авыл турында, халкы, гореф-гад?тл?ре турында к?бр?к бел?сем кил?. Шул максат бел?н т?рле темаларны яктыртып, эзл?н?-тикшер? эшл?ре ?стенд? эшли башладым. Пензяткага килг?нд?, мин туган ?зб?к теленд? ген? с?йл?ш? идем. Укытучыларым ярд?ме бел?н х?зер рус, татар ??м туган ?зб?к телл?ренд? иркен аралашам. Тагы мин м?кт?п тарихында ??мгыятт? барган барлык олы ?зг?решл?р, к?згед? т?сле, чагылып баруын к?рдем. Б?ек Ватан сугышында ?и??г? 70 ел тулар алдыннан алдыбызда шундый сорау туды: бу д?хш?тле сугыш алдыннан ??м шул елларда Пензятка м?кт?бенд? кемн?р эшл?г?н ик?н? Ватаннарын ничек яклаганнар? Мен? шул сораулар эзл?н?-тикшер? эшемне? максатын билгел?де д? инде. ?и? сызганып эшк? керештем. К?п м?гълуматны анализларга укытучыларым ярд?м иттел?р, архив документларын ?йр?ндек, авыл аксакаллары бел?н очраштык, ?лк?н яшьт?ге укытучылар бел?н аралаштык, телефон аркылы м?кт?пне т?мамлаганнардан интервью алдык, педагогик хезм?т ветераннары, сугышта катнашкан укытучыларыбыз туганнары бел?н очрашып с?йл?штек, т?рле Internet – ресурслардан кулландык.

М?гариф тарихына к?з салыйк. Н.Некрасов, Г.Тукайны? шигъри юлларыннан, В.Маковский, В.Перов, Ф. Сычков р?семн?ренн?н безг? крестьян балаларын «Ноги босы, грязно тело, И едва прикрыта грудь...» дип бел?без. ?мма кызыксынучанлык, табигый акыл, к?пне белерг? тел?? балаларны белемг? алып килде ??м алар алдында «славных путь» ачылды. Революцияг? кад?р татар авылларында белемле кеше буларак муллалар саналган. Байлар да грамотага омтылган, балаларын м?четт? гар?п алфавитына ??м Кор?нн?н суралар ?йр?нг?нн?р. Хатын-кызларны мулла ?енд? абыстайлар укыткан. Илд? барган тарихи ?зг?решл?р крестьян баласына да белем алырга м?мкинчелек тудырган. Репрессиял?нг?н авыл халкы ?йл?ренд? беренче башлангыч м?кт?пл?р ачылган. Аерым х?рм?т яулаган авыл укытучылары. Х?рм?т ит? ген? т?гел, алар алдында баш иг?нн?р, акыл сорап килг?нн?р, сер уртаклашканнар ??м аларга нык ышанганнар. Авыл укытучысы белем, акыллылык ??м яктылык кертк?н якташлары к??елен?.

Ватаныбыз ?чен авыр елларда Пензятка халкы беренче сафта булганнар. Б?ек Ватан сугышыны? икенче к?ненд? ук 100л?п кеше Л?мбер? военкоматына килеп фронтка китк?нн?р. ?ирд? тыныч тормыш профессиясе в?килл?ре - укытучылар да, китап-д?фт?рл?рен читк? куеп, кулларына мылтык тотканнар. Дошманнарны Илебезд?н кугач, я?адан туган м?кт?пл?рен? кайтып, укучыларга белем бир?л?рен д?вам

иттерг?нн?р. Озак еллар Пензятка м?кт?бенд? сугыш ветераннары - Заликов Абдрашит Х?с?н улы, Якушкин Х?йретдин Х?с?н улы, Кадикин Харис Х?мз? улы, Каргин Билял Ибра?им улы, Шаркаев Хаким Хикм?тулла улы

кил?ч?к буынга а?-белем, т?рбия бирг?нн?р. Якташлары аларны олы х?рм?т бел?н иск? алалар. ? Чирмешт? туып-?ск?н Каргин Билял Ибра?им улы турында Черемиш т?п м?кт?п укытучылары с?йл?де.

С?земне **Заликов Абдрашит Х?с?н улы бел?н башлыйм**. Ул Л?мбер?д?ге педагогия училищесын т?мамлагач, М?ск?? с?нгать-график институтына укырга кер?. Б?ек Ватан сугышы башлангач, М?ск??д?, СССР х?рби ди?гез флоты к?чл?ре Генераль штабында хезм?т итк?н. 1947 елда Пензятка ?идееллык

м?кт?бенд? немец теле, черчение, р?сем ??м ?ыр д?ресл?рен алып барган. Читт?н торып (заочно) укуын д?вам итеп 1958нче елда институтны т?мамлый. Абдрашит Х?с?н улы 1980нче елда лаеклы ялга чыга.

Якушкин Х?йретдин Х?с?н улы шулай ук Л?мбер? педагогия училищесын т?мамлый, ?мма педагогик хезм?тен д?вам ит?рг? Б?ек Ватан сугышы комачаулый. Хайретдин Х?с?н улы 1941нче елны? 13нче августында дошманнарга каршы к?р?шк? кит?. Беренче Ленинград ??м Белорус фронтларында сугышып, Берлинга кад?р ?ит?. Сугыш михн?тен тулысынча ?илк?сенд? татып, Хайретдин Х?с?н улы 1949нчы елда инвалид буларак демобилизовать ител?. 1950нче елдан 1978г? кад?р Пензятка м?кт?бенд? военрук буларак хезм?т ит?.